

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Η ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Καράντα μέρες και σαράντα νύχτες στο ὄρος Σινᾶ ὁ προφήτης Μωυσῆς, σὲ μιὰ μοναδικὴ καὶ ἀνεπανάληπτη θεοοπία, ἐλάμβανε ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸν θεόγραφο νόμο. Ἀνάμεσα στὶς διατάξεις, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς δέκα ἐντολὲς ἔδωσε ὁ Θεός, ἐντελῶς ἰδιαίτερη θέση κατέχουν οἱ ὁδηγίαι γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου, τοῦ λατρευτικοῦ κέντρου τοῦ λαοῦ, τοῦ κινητοῦ δηλαδὴ ναοῦ τοῦ Θεοῦ. «Θὰ φτιάξεις τὴ σκηνὴ καὶ ὅλα τὰ σκεύη τῆς κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ποὺ σοῦ δείχθηκε στὸ ὄρος», εἶπε στὸν Μωυσῆ ὁ Θεός, γιὰ νὰ τονίσει τὴ σημασίαν ποὺ ἀποδίδει στὴν καθαρότητα καὶ ἀγιότητα τοῦ χώρου καὶ τοῦ τρόπου τῆς λατρείας (Ἐξ. 25, 8 καὶ 40).

Καὶ τοῦ ὑπέδειξε τὰ πάντα μὲ ἐντυπωσιακὴ λεπτομέρεια: Τὸ σχέδιο, τὶς διαστάσεις, τὶς κατασκευαστικὲς ἰδιαιτερότητες, τὰ ὕλικά, τὸν ὅλο ἐξοπλισμὸ τῆς: Τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, τὴν πρόθεση τῶν ἄρτων, τὰ θυσιαστήρια – τοῦ θυμιάματος καὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων – τὴν ἐπτάφωτη χρυσὴ λυχνία, τὸν λουτήρα καὶ ὅλα τὰ ἱερά σκεύη τῆς λατρείας. Τοὺς τεχνίτες ποὺ θὰ τὰ ἔφτιαχναν ὅλα: Τὸν ἀρχιμιάστορα Βεσελεὴλ καὶ τὸν βοηθὸ του Ἐλιάβ, τοὺς ὁποίους γέμισε μὲ πνεῦμα «σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης», γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν σωστὰ τὸ ἔργο τους (Ἐξ. 25, 9· 31, 1-11).

Γιὰ ὅλα αὐτὰ ὁ Θεὸς ζήτησε πολὺτιμα ὕλικά: Χρυσό, ἄργυρο, χαλκὸ, ὑφάσματα πολὺτιμα λινά, δέρματα κριῶν, ξύλα ἄσπυρα, λίθους πολὺτιμους. Ζήτησε ὅμως νὰ προσφερθοῦν ἐκούσια, μόνο ἀπὸ ὅσους ἤθελαν. Ἔτσι κάθε ἄντρας καὶ γυναίκα ποὺ εἶχε τέτοια προαίρεση, ἔφερε τὸ ἀφιέρωμά του στὸν Κύριο, ὥστε νὰ κατασκευασθεῖ τὸ «ἁγίασμα», ὁ ἅγιος τό-

πος ὅπου θὰ φανερωνόταν ὁ Θεός (Ἐξ. 25, 1-7· 35, 5-29).

Καὶ ὅμως ἡ πρώτη αὐτὴ σκηνὴ ποὺ ἐγίνε μὲ τόση μέριμνα τοῦ Θεοῦ καὶ τόση προσοχὴ τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἦταν παρὰ τύπος καὶ σκιά μιᾶς ἄλλης σκηνῆς, ἐνὸς ἄλλου ἀσυγκρίτως ἀνώτερου ναοῦ.

Ὁ νέος αὐτὸς καὶ «καθαρώτατος ναὸς τοῦ Σωτήρος», ἡ «ἐπουράνιος σκηνή», ὁ «οἶκος τοῦ Πανουργοῦ», «ἡ πολυτίμητος παστὰς καὶ Παρθένος», εἶναι αὐτὴ ποὺ ἀξιώθηκε νὰ γίνε μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἡ Θεοτόκος, ἡ Παναγία. Ἀπὸ μικρὴ μέσα στὰ Ἱερά τῶν Ἁγίων ἐτοιμάσθηκε «πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Θεοῦ», ἐγίνε «σκεῦος ἱερώτατον εἰς κατοικητήριον τοῦ παντάνακτος Θεοῦ».

Καὶ ὅταν ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, δέχθηκε μέσα τῆς καὶ γέννησε τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναδέιχτηκε, ὅπως τὴν ἐξυμνεῖ μιὰ πραγματικὴ πλημμυρίδα τῶν ὑμνολογικῶν ἀναφορῶν, «παλάτιον καθαρὸν καὶ ἁμίαντον, φωταυγὲς ἐνδιαίτημα τοῦ Δεσπότη τῶν ὄλων· ἄχραντος, ἔμψυχος, πανάμωμος, θεοχώρητος, θεῖος ὄντως καὶ ἀγιώτατος ναὸς τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἡμῶν· τοῦ Θεοῦ κατοικητήριον· ἁγίασμα ἐνδοξον καὶ καθαρώτατον· ἡγιασμένη σκηνὴ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος· **Μαρία ἡ ἄχραντος καὶ ἔμψυχος σκηνή**».

Πόσο ὅμως ἐνθουμούμαστε ὅτι κι ἐμεῖς εἴμαστε «ναὸς Θεοῦ καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ (κατ)οικεῖ» μέσα μας; Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ (ὁ Χριστὸς) σαρκώθηκε γιὰ νὰ σκηνώσει ἀνάμεσα μας (Ἰω. 1, 14). Ἐγίνε ὁ ἴδιος θεμέλιο καὶ μᾶς καλεῖ νὰ οἰκοδομηθοῦμε ἐπάνω του ὡς ναὸς τοῦ Θεοῦ, νὰ κάνουμε τὸν ἑαυτὸ μας «Θεοῦ οἰκοδομή». Τὶ ὕλικά προσφέρουμε ἐμεῖς γι' αὐτὸν τὸν ναό; Χρυσό, ἄργυρο, πολὺτιμους λί-

Ο ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΙ Ο... ΦΤΗΝΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

Γ τις 12 Δεκεμβρίου τιμάται η μνήμη του αγίου Σπυριδώνα. Στόν βίο του αναφέρεται ότι κάποια φορά χρειάστηκε να μεταβεί στόν Αυτοκράτορα στήν Κωνσταντινούπολη μαζί μέ ένα νέο κληρικό του, τόν Τριφύλλιο.

Ο άγιος Σπυριδών αντιλήφθηκε ότι ο Τριφύλλιος μπροστά στό μεγαλείο και τόν πλοῦτο του αυτοκρατορικού περιβάλλοντος έντυπωσιάστηκε· γοητεύτηκε· δελεάστηκε. Κατάλαβε ότι άλλιωθήκε η καρδιά του και θέλοντας νά τόν προφυλάξει και νά τόν προσγειώσει στήν πραγματικότητα του είπε μέ πατρική στοργή και ένδιαφέρον κάποια διδακτικά και ρεαλιστικά λόγια.

-Παιδί μου, τί νομίζεις; Έπειδή ο αυτοκράτορας περιβάλλεται από αυτό τό μεγαλείο δέν θά πεθάνει κάποια στιγμή; Δέν έχουν όλα αυτά, πού θαυμάζεις τώρα, ήμερομηνία λήξεως; Αυτά είναι πού μās χρειάζονται και είναι πρώτη μας ανάγκη;

Και συνέχισε σ' αυτό τό «μοτίβο» νά του αποδεικνύει τήν ματαιότητα και τήν προσωρινότητα των εφήμερων και παροδικών μεγαλείων, τής έξουσίας και τής δόξης.

Είναι ένδεικτικό ότι αυτή τήν αλήθεια, πού έπεσίμανε ο άγιος στόν Τριφύλλιο, τήν εξέφραζε και τήν διατύπωνε αισθητά τό «τυπικό» τής κηδείας του αυτοκράτορα τής Κων/πολης όπως σώζεται από τήν Ιστορία.

Προέβλεπε δηλ. η «τάξη» ότι όταν απεβίωνε ο Αυτοκράτορας, έπρεπε πρώτα νά τοποθετήσουν τό φέρετρο μέ τό λείψανό του στήν επίσημη αίθουσα των «19 ανακλίντρων», όπως λεγόταν. Έκει δηλ. πού όσο ζούσε ασκούσε από τόν θρόνο του τήν έξουσία και όλοι έτρεμαν μπροστά του.

Τώρα πιά «έπελθόν ο θάνατος ταῦτα πάντα έξηφανίσται». Δέν έχει ούτε έξουσία, ούτε δύναμη, ούτε ζωή.

Ο ειδικός τελετάρχης σέ λίγο από τό κάτῶφλι τής πόρτας τής αίθουσας του θρόνου θά φώναζε δυνατά νά τόν ακούσουν όλοι: «Βασιλεῦ έξελθε! Ο Βασιλεύς των Βασιλέων και Κύριος των Κυρίων σέ περιμένει». Δηλαδή βγές έξω βασιλιά. Τώρα έχεις νά δώσεις έσύ λογαριασμό σέ ένα άλλο άνωτερό σου βασιλιά, τόν Χριστό, του οποίου «τής Βασιλείας οὐκ έσται τέλος».

Όταν τέλος τόν μετέφεραν από τήν Έκκλησία στό κοιμητήριο πρίν τόν τοποθετήσουν μέσα στόν τάφο φώναζε πάλι δυνατά και καθαρά ο τελετάρχης: «Βασιλεῦ είσελθε· ο Βασιλεύς των Βασιλέων και Κύριος των Κυρίων σέ περιμένει». Δηλαδή· Κατέβα κάτω τώρα βασιλιά. Μπές μέσα στόν τάφο. Ο Χριστός σέ περιμένει. Και τότε του έβγαζαν τό στέμμα από τό κεφάλι, του έπαιρναν τά σκῆπτρα, του φορούσαν ένα ταπεινό σκουφάκι, έκλειναν τό φέρετρο και τόν κατέβαζαν στόν τάφο.

Είχαν βαθειά σοφία και ρεαλισμό αυτά τά «τυπικά» των συνειδητά χριστιανών προγόνων μας. Ήταν ζωντανό δίδαγμα και διδασκαλία νά μή ξεγελομάστε από τά μάταια και εφήμερα και ξεχνάμε τά πρώτα και μόνιμα και σημαντικότερα.

Ο άγιος Σπυριδώνας φρόντισε έγκαίρως νά κάνει σωστές αξιολογήσεις στή ζωή του μέ πυξίδα τόν Χριστό και τό θέλημά του και έτσι απέκτησε αληθινό πλοῦτο και άκατάλυτο θησαυρό.

Αυτό τό βλέπουμε αισθητά και τό διαπιστώνουμε έμπειρικά τόσους αιώνες τώρα μετά τόν θάνατό του από τή χάρη του άφθάρτου αγίου λειψάνου και τά άπειρα «σημεία» και θαύματά του.

Αρχιμ. Σ.Δ.

θους, ξύλα, καλάμια ή χόρτα; Και τί θά άπομείνει από αυτά, όταν δοκιμαστούν όλα στή φωτιά κατά τήν έσχάτη ήμέρα;

Προσοχή λοιπόν πώς χτίζει και πώς μεταχειρίζεται ο καθένας μας αυτόν τόν άγιο ναό του Θεού (Α' Κορ. 3, 9-17).

Πρωτ. Δ. Μ.

Η ΛΕΠΙΔΑ

Όλεονάρντο ντά Βίντσι (1452-1519), ο περιβόητος επιστήμονας και ζωγράφος (ο πίνακας τής «Τζοκόντας» είναι έργο του), διηγείται τήν έξις ιστορία - παραμύθι:

“Μιά όμορφη ήμέρα, ή ξυριστική λεπίδα βγήκε από τή λαβή της πού τής χρησιμεύει και γιά θήκη και ξάπλωσε μπροστά στό παράθυρο. Ό ήλιος καθρεφτίσθηκε στό σώμα της και ή λεπίδα «έλαμψε». Τότε έκανε τήν σκέψη:

«Τί όμορφιά! Τί λάμψη! Και νά χάνω τήν ζωή μου σέ ένα τόσο ταπεινό έργο (τό ξύρισμα!). Λοιπόν, θά πάω νά κρυφτώ κάπου και νά περάσω ήρεμα τήν ζωή μου». Και τό έκανε! Μετά από καιρό, όμως, επέστρεψε πάλι στόν καθαρό άέρα. Άλλά, τί άπογοήτευση! Είχε άρχίσει νά παρουσιάζει σημεία σκουριάς! Ό ήλιος δέν έλαμπε πιά στήν θαμπή επιφάνειά της. Άρχισε τότε νά θρηνηί: «Τί κριμα! Άν συνέχιζα τό έργο μου, δέν θά είχε καταστραφεί τό άστραφτερό μου σώμα!» Αύτά παθαίνουν όσοι δέν φροντίζουν νά διατηρήσουν τήν λάμψη στή ζωή τους μέ τά έργα τους”.

Άληθινά, ταιριάζει ή παραβολή του μεγάλου σοφού στόν λόγο του Θεού. Και ιδού γιατί:

Η λεπίδα έχει δύο στοιχία: στυλπνή, άστραφτερή επιφάνεια (και ύψη!) και πολύ κοφτερή άκμή. Όταν τηρούμε μέ όλες μας τίς δυνάμεις, ψυχής και σώματος, τίς έντολές του Χριστού, όπως αποτυπώνονται στό Εύαγγέλιο, τότε αυτές ενεργοούν ως **πνευματική λεπίδα** ή όποια:

- κόβει άμαρτίες και πάθη.

- Χαρίζει στόν άνθρωπο πνευματική λάμψη, καθώς λέει ό Κύριος: «Σεις είστε τό φώς του κόσμου» (Ματθ. 5,14).

Άν δέν χρησιμοποιήσουμε έτσι τόν λόγο του Θεού, τότε θά συμβεί κάτι πολύ τρομακτικό. Γράφει ό απόστολος Παύλος:

«Ό λόγος του Θεού είναι ζωντανός και ενεργός, πύο κοφτερός και από κάθε δίκοπο

σπαθί· εισχωρεί βαθειά, ως εκεί πού χωρίζει τήν ψυχή από τό πνεύμα, τό κόκκαλο από τό μεδούλι, και κρίνει τούς διαλογισμούς και τίς προθέσεις τής καρδιάς» (Εβρ. 4,12).

Τό νόημα είναι: «ό λόγος του Θεού χωρίζει διά παντός τό Άγιον Πνεύμα από τήν ψυχή, όταν αυτή άμαρτήσει και δέν μετανοήσει. Διότι τώρα (στήν επίγεια ζωή), άκόμη και στους άναξιούς αλλά βαπτισμένους, κάπως υπάρχει τό Άγιον Πνεύμα. Τότε (μετά θάνατον και στήν τελική κρίση) θά χωριστεί τελείως από τόν άνθρωπο. Γι’ αυτό δέν υπάρχει στόν άδη ό δοξολογών τόν Θεό, επειδή εκεί δέν υπάρχει πιά ή βοήθεια - συμπαράσταση του Άγίου Πνεύματος» (Μ. Βασιλείου, Περί του Άγίου Πνεύματος, κεφ. 16, Ρ.Γ. 32, 141CD,144Α).

Ίδου τώρα και ένα παράδειγμα του πώς ό Χριστός μέ τόν λόγο των έντολών Του οδηγεί άπλους ανθρώπους στήν τελειότητα, όταν τό θελήσουν!

Στήν Αίγυπτο ζούσε ένας νεαρός, ό Μείραξ, πού άνετρέφετο ως πιστός χριστιανός από τούς εύλαβείς γονείς του. Κάποια ήμέρα, πήγε στόν τοπικό άρχοντα των μουσουλμάνων και άλλαξοπίστησε! Για λίγα χρόνια ζούσε μέ τιμές και πλούτη. Οί γονείς του μέ πολλά δάκρυα παρακαλούσαν τόν Θεό νά μεταβάλει τήν γνώμη του γιού τους. Ό Θεός τούς άκουσε και φώτισε τόν νέο νά μετανοήσει. Πάει, λοιπόν, και λέει στους γονείς του: «Ό ταλαίπωρος, σχοτίσθηκα στό νοϋ μου και έκαμα τέτοια τρέλλα, νά αρνηθώ τόν Χριστό. Νά, επίστρέφω πάλι ως χριστιανός».

Έπειτα, ακολουθώντας τήν συμβουλή των γονέων του, όμολόγησε δημοσίως τήν χριστιανική του ιδιότητα (πράγμα πού στό Ίσλάμ σήμαινε τήν θανατική του καταδίκη). Και έτσι τόν άποκεφάλισαν. Ό λόγος του Χριστού «όποιος μέ άρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θά τόν άρνηθώ και έγώ μπροστά στόν Πατέρα μου τόν έπουράνιο» (Ματθ. 10,34), ως ξίφος - λεπίδα «έκοψε» τήν άμαρτία τής άνηθησης. Και ό Μείραξ έγινε μάρτυς τής Έκκλησίας. Η μνήμη του έορτάζεται στίς 11 Δεκεμβρίου. Αρχμ. Ν.Κ.

«ΗΘΙΚΗ» ΧΩΡΙΣ ΘΕΟ

Πιαβάζουμε στον βίο της αγίας Βαρβάρας († 4 Δεκεμβρίου) ότι ο πατέρας της προφανώς ήθελε τό κορίτσι του νά γίνει ένας «καλός άνθρωπος», όπως ο ίδιος - έν πάση περιπτώσει - έννοούσε τόν «καλό άνθρωπο». Για νά τήν προστατέψει λοιπόν από τήν κακία καί τήν διαφθορά του κόσμου, τήν έκλεισε σέ ένα πολυτελέστατο πύργο, όπου ή Βαρβάρα είχε όλες τίς άνεσεις.

Ξαφνικά όμως, αυτόν τόν τόσο προστατευτικό καί εύσυνειδητο πατέρα, πού άγωνιούσε τόσο πολύ για τήν ήθικότητα της κόρης του, ώστε νά τήν κλείσει σ' ένα «χρυσό κλουβί», τόν βλέπουμε νά μετατρέπεται σέ ένα τερατώδη παιδοκτόνο! Γιατί; Διότι κατάλαβε ότι ή κόρη του έγινε Χριστιανή!

Τί ήταν εκείνο, πού αυτόν τόν στοργικότατο «μπαμπάκα», τόν μετέτρεψε σέ ένα άδίστακτο δολοφόνο του παιδιού του; Πώς ο πατέρας έγινε τέρας; Πώς ο γονεύς έγινε φονεύς; Τόσο πολύ ήταν σίγουρος ότι ή κόρη του, μέ τό νά γίνει Χριστιανή, όχι άπλώς «καταστράφηκε» αλλά ήταν καί άνάξια ... νά ζή; Καί τόσο βιαζόταν νά τήν διώξει από τήν ζωή - αυτός πού τήν έφερε στην ζωή - ώστε όρμησε νά τήν σφάξει μέ τά ίδια του τά χέρια;

Τήν άπάντηση τήν βρίσκουμε στα λόγια του Χριστού: «Μή νομίσητε ότι ήλθον βαλεϊν ειρήνην επί τήν γήν· ούκ ήλθον βαλεϊν ειρήνην αλλά μάχαιραν· ήλθον γάρ διχάσαι άνθρωπον κατά του πατρός αυτού καί θυγατέρα κατά της μητρός αυτής... καί έχθροί του ανθρώπου οί οικιακοί αυτού» (Ματθ. 10, 34-36). *Μή νομίσετε*, λέει ο Χριστός, *ότι ήλθα για νά επιβάλλω στην γή μία χαζο-ειρήνη, πού θά στηρίζεται στο νά συμφωνούμε μέ όλους καί σέ όλα! Μή νομίσετε ότι ήλθα νά σας φέρω μία καρικατούρα ειρήνης, μία «ειρήνη-φούρνο του χότζα», πού θά εξασφαλίζεται μέ τό νά λέμε σέ κάθε διαφορετική άποψη: «σωστό κι αυτό,*

σωστό καί τό άλλο!»

Ο Χριστός ήλθε στον κόσμο, για νά φέρει τήν όντως Ειρήνη, πού εξασφαλίζεται μέ μία «μάχαιρα»! Τήν μάχαιρα της Άλήθειας! «Εγώ», λέει ο Χριστός, «γι' αυτό ήρθα στον κόσμο., ίνα μαρτυρήσω τή άληθεία» (Ίω. 18,37). Καί ή Άλήθεια του Χριστού δέν είναι μία θολούρα από ώραιές ιδέες περί καλωσύνης καί ήθικότητας. Η κατά Χριστόν Άλήθεια δέν είναι ένα χαρμάκι, πού έχει άπ' όλα! Δέν είναι κάτι πού όλα τά «παντρεύει», όλα τά ταιριάζει, όλα τά βολεύει!

Η κατά Χριστόν άλήθεια είναι κάτι τό πολύ συγκεκριμένο, κάτι τό πολύ ξεκάθαρο, κάτι τό πολύ χειροπιαστό: Είναι ένα Πρόσωπο! Είναι ο Χριστός αυτόπροσώπως!

Έτσι λοιπόν τό μοναδικό κριτήριο για τό τί είναι άλήθεια καί τί ψέμα, τί είναι καλό καί τί κακό, τί ήθικό καί τί άνήθικο, τί είναι δικαιοσύνη καί τί άδικία, τί είναι ζωή καί τί είναι θάνατος - σέ όλα αυτά τά βασανιστικά έρωτήματα, μοναδικό άντικειμενικό μέτρο καί κριτήριο είναι ο Χριστός. Μοναδική ΠΗΓΗ της όντως Ζωής είναι ο Χριστός. Καί μοναδική ΠΗΓΗ κάθε καλωσύνης, κάθε ήθικότητας, κάθε δικαιοσύνης είναι ο Χριστός.

Όσο ο άνθρωπος, βολεμένος στα πάθη του καί σέ έγωιστικές αυτάρκειες, ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ νά άνοίξει τό μάτια του για νά δει τήν Άλήθεια του Χριστού, τόσο κινδυνεύει νά μοιάσει στον πατέρα της αγίας Βαρβάρας: δηλ. νά υπερασπίζεται δήθεν τήν «άληθεια», τό «δίκαιο» καί τήν «ήθική» φτάνοντας άκόμη καί σέ έγκλήματα όπως ή ... παιδοκτονία!

Άρχιμ. Β.Λ

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαϊον Περιοδικόν

1. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Άρχιμ. Νίκων Κουτσιδής*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 091984

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015 * Άρ. Φύλλου 389* Έτος ΛΕ'

Διανέμεται δωρεάν * Εισφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Άσπροβάλα Θεσ/νίκης

